

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. — Henderson 1-0628 — Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Managing Editor: Mary Debevec

NAROCNINA:

Za Združene države:

\$16.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$5.00 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Združenih držav:

\$18.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.50 za 3 mesece

Petkova izdaja \$5.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$16.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$5.00 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$18.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.50 for 3 months

Friday edition \$5.00 for one year

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO

83

No. 94 Thurs., May 13, 1971

Narodnosti in republike v Jugoslaviji

Jugoslavlani se sedaj mučijo z vprašanjem, kako naj izvedejo "družbeno", to je politično-gospodarsko reformo. Dolgo časa so mislili, da jim bo največ težav delala gospodarska reforma, kajti v gospodarskem pogledu je komunistični režim padal iz polomije v polomijo, vidni mejniki v teh polomijah so pa bile povojne devalvacije jugoslovanskega dinarja. Sedaj se je pokazalo, da je politična reforma postala kočljivejša in najbolj boleče vprašanje, in da med glavne bolečine spada vprašanje narodnosti.

Jugoslavija ima šest republik in dve avtonomni pokrajini, Vojvodino in Kosovo. Ti sta vključeni v srbsko republiko, morali bi pa po reformi postati res avtonomni in ne samo na papirju. Drugače v teritorialni upravni razdelitvi ne bo sprememb. Vsaj kaže tako.

Čisto drugače je zadeva z narodnostmi. Jugoslavija ima 5 narodov, če smemo verjeti režimskemu stališču. Glavna njihova značilnost je v tem, da narodne meje niso "čiste", so bile povsod v stoletjih spremenjene v mešane, kjer narodi živijo pomešano na istem prostoru. To stanje je nastalo radi tega, ker se jugoslovanski narodi ravna po evropskem pojmu o narodni pripadnosti. Tam velja recimo družinsko načelo: človek pripada tistemu narodu, ki mu pripadajo njegovi starši, zunanji znak je pa materin (ne morda očetov) jezik. Tako živi na primer v Vojvodini v isti vasi tudi do pet družinskih skupnosti, ki imajo isti jezik, navadno tudi isto vero, jih je pa včasih tudi od 7 do 8. V taki vojvodinski vasi živi torej lahko tudi do 8 narodov, odnosno narodnin manjšin. Če gledamo na Jugoslavijo s tega stališča, je dežela pravi narodnostni mozaik, le Slovenija dela izjemo, je 95% slovenska. Sedaj si pa še zamislimo, da so narodnosti pomešane v širokih narodno-obmejnih pasovih, pa dobimo pravi Babilon. Zato je praktično nemogoče tako potegniti v Jugoslaviji narodne meje, da bi ustvarili na primer "čiste" republike.

Tega se je dobro zavedal predvojni politični režim, še bolj se tega zaveda sedanji komunistični. Zato so komunisti iskali izhod in skušali najti rešitev v teritorialnem narodnem načelu. Po tem načelu pripadaš tistemu narodu, kjer si bil rojen. To načelo velja na primer pri nas v Ameriki in ga prizna tudi mogo drugih držav. Zato se nam ne zdi nič čudnega, da smatramo pripadnike rumene, črne in drugih ras za čiste Amerikance, če so le rojeni v naši deželi. To načelo se uveljavlja tudi v praksi. V našem Kongresu so na primer pripadniki vseh ras.

Kakor se nam ne zdi čudno, koga smatramo za Amerikance, takoj delamo izjemo: sebe radi smatramo za Slovence, čeprav smo po ameriških pojmihi slovenski Amerikanci in ne morda amerikanski Slovenci. To je nedoslednost ameriškega stališča, toda zanjo se v praksi nihče ne mena.

Komunisti so hoteli to načelo vsaj na tihem uveljaviti tudi pri njihovem zadnjem ljudskem štetju, pa so naleteli na ovire. Tam namreč nimajo smisla za teritorialno načelo. Ravno narobe; malo manjka, da ne smatrajo za narodnega izdajalca tistega, ki bi se hotel držati teritorialnega načela. To načelo se sicer križa s tradicionalnim družinskim načelom, toda enkrat za vselej briše razliko med narodnimi in republiškimi mejami. Pa vendar je postalo osovraženo in obenem bojni klic za narodno obrambo, posebno v Srbiji.

Da to pravilno razumemo, je treba vpoštevati, da tako Srbi kot Hrvatje prištevajo k svojemu narodnemu ozemlju vse kraje ki so kdajkoli bili pod srbsko, oziroma hrvaško državno-politično oblastjo. To načelo obsega mnogo krajev, kjer sedaj ne živijo v večini ne Srbi ne Hrvatje. Tako obe načeli, družinsko-narodnostno in načelo zgodovinskega ozemlja ustvarjata stanje, ki onemogoča tudi kompromisne rešitve o narodno spornih ozemljih tudi takrat, kadar obstoja dobra volja. Kjer zavladajo narodne strasti, tam rade zagospodarijo nestrpnost, sovraštvo, bojaželjnost itd.

Hladna pamet seveda ne more odobravati takega političnega razvoja, lahko ga pa vsaj razume.

Vzemimo na primer Srbijo! (za Hrvatsko veljajo v bistvu iste pripombe, seveda z drugimi kraji). Glavnina Srbov živi v republiki Srbija, toda na stotisoče Srbov živi tudi v drugih republikah, edinole v Sloveniji jih je malo. Zato imamo Srbe na Hrvaškem, v BiH, Makedoniji, Črna gora je pa itak srbska. Srbov je dalje dosti tudi v Vojvodini in na Kosovu. In za vse Srbe naj izgine ime Srbin, naj postanejo srbski Hrvatje, Črnogorci, Bosanci in Hercegovci, Makedonci. S srbskega stališča je to stanje tako, da ga srbski nacionalizem ne more prenesti. Pomeni namreč zanje tisto narodno stanje, ki so ga imeli pred 1. 1912, ko so bili takrat razdeljeni na 7 držav in so se mogli zediniti šele po prvi svetovni vojni. Uveljavljanje teritorialnega načela bi vrglo srbski nacionalizem za skoraj 60 let nazaj v zgodovino. Pri tem bi Srbi ne imeli nobene možnosti, da branijo narodne interese srbskih manjšin v drugih republikah. Iz vsake republike bi namreč prišel na srbske pritožbe isti odgovor: pri nas ni nobene narodne manjšine, v naši republiki živi samo en narod, ki so v njem vsi njegovi pripadniki ravnopravni. V teoriji je to res, kakšna bi pa bila praksa o tem nas pa dobro poučuje jugoslovanska politična zgodovina od 1. 1918 naprej.

Seveda moramo takoj dodati, da se nahajajo tudi Hrvatje v podobnem slučaju. Tudi oni ne bi mogli govoriti o bosanskih Hrvatih, ampak samo o hrvatskih Bosancih in Hercegovcih, kar je seveda za Zagreb nekaj nemogočega. Takemu stanju bi ugovarjali z isto udarnostjo kot Srbi.

Ne bi mogli trditi, da bo sedanja ustavna reforma šla tako daleč. Skušala bo najti kompromis, ki pa naravno ne bo zadovoljil nikogar. Glavno je, da prepreči prelivanje krvi. To ni samo navadna grožnja. Poročila iz Jugoslavije trdijo, da je tam stanje napeto vsaj v Srbiji. Zato je komunistična vodilna plast neprenehoma na delu, da miri ljudi. Včasih se ji to posreči, zmeraj več je pa slučajev, kjer notranji mir visi na tanki nitki.

Slovenci se skušajo ogniti tem prepriom, pa tudi s tem niso zadovoljni ne Srbi ne Hrvatje. Srbi trdijo, da Zagreb in Ljubljana stremita, da z združenimi močmi dosežeta "hegemonijo" nad Srbijo. Take neumnosti trdijo že Srbi, ki so do sedaj ohranili mirno kri. Zagreb očita Slovincem, da se nočejo udeleževati bojev "proti Beogradu", spregleda pa, da se Ljubljana povsod bori za ravnopravnost ne morda v teoriji, ampak v praksi.

V gornji narodnostni problem se Slovenci ne mešajo, ne morejo se pa privaditi misli, da ne bodo več poznali zagrebških in beograjskih Slovencev, ampak samo slovenske Hrvatje v Zagrebu in slovenske Srbe v Beogradu. Pa naj kdo reče, da tudi praksa ne pozna svet domišljije!

I. A.

BESEDA IZ NARODA



Kaj pravi Tone s hriba

Joliet, Ill. — V dnevih pomladne sezone smo. Ko sem pred par dnevi grabil in čistil po vrtu, me je sosed ogovoril in vprašala:

"Ali misliš, Tone, da bomo imeli odslej naprej lepo vreme? Zima je bila sitna, da kaj! Kakšna bo julijska vročina? Kaj meniš?"

To so velika vprašanja, sem odgovoril. V take šole, kjer o tem točno poučujejo, nisem hodil. Bo, kar bo. In s tem kar bo, bomo morali biti zadovoljni, če tudi ne bo vse tako, kakor bi radi.

To sva govorila s sosedo prav danes na dan, ko smo v Jolietu volili za župana. O volitvah in vsem, kako so se prizadevali eden in drugi za zmago, bom poročal kaj prihodnjič, ker natančen izid mi še ni znan, ko to pišem.

Večer preje sva s prijateljem Nickom vasovala pri dobrem Juretu. Nekaj nad dva tedna se nismo videli in dosti smo se imeli za pogovoriti. Nick je izražal nevoljo radi obsoditve podpornika Calleyja, ki ga je vojaška porota spoznala krivim in obsodila, kakor ga je radi neusmiljenega nastopa v njegovi službi v Vietnamu v Mai Lai, ki je sam streljal in ukazal voljakom, ki jih je vodil, streljati vietnamske civiliste.

Dogodek je bil res nekaj groznega. Dogodek in usoda tistega marčevega dneva leta 1968 je postavila podpornika Calleyja na posebno žalostno preskušnjo. Nekateri njega in njegovo ravnanje zagovarjajo, nekateri pa s pomisleki gledajo nanj — nekateri ga obsojajo. Je vsega kriv le on? Ali morda tudi drugi, tisti, ki so ga poslali na tisto, tako odgovorno pot in službo tiste dežele, katere sin je in kateri je služil kot vojak podpornik? Skozi taka vprašanja sam pri sebi je v teh dneh v mislih bredel marsikdo izmed nas.

Ko smo o tem govorili, je Jure izrazil svoje mnenje o tem: "Vojske so zlo. Jeze in strasti vodijo k maščevanju. Omenjal je razne vojske iz davnih časov, ki so jih povzročali kronani

vampirji raznih narodov in plemen. Ob vsaki razžalitvi so napovedovali vojske, v katerih so poganjali revne mase v smrt in trpljenje. Kaj so počenjali krvo-lučni Turki. Zgodovina našega naroda jih pozna. Mučili so naše ljudi, klali, odvajali v sužnost itd. V zadnji vojni nacisti, fašisti in rdeči komunisti. Slednji še zdaj ropotajo po svetu in strašijo in se poslužujejo vseh mogočih zvijač, s katerimi zapletajo vse v svoje komunistične pajčevine. To je vidno posebnost zdaj v Indokini. Navadne mase vpregajo proti nim, ki jih postavljajo in razkrinkujejo pri njihovih operacijah. Potem pa obtožujejo za posledice druge, ki nastanejo in slede. Taki "poštenjaki" so nosilci in predstavniki Leninovega in Stalinovega evangelija vsepovsod, kjerkoli ga skušajo vsiliti in uveljaviti. Vse to je treba imeti pred očmi, ko gledamo na take slučaje, ko kakemu branilcu demokracije in svobode v kakem dejanju zavre kri. Ni prav, kar se v kaki nepremišljeni jezi in togoti napravi, ukor je na mestu, ampak pomisliti je pa na mestu tudi, zakaj in kaj vse privede do kaj takega v takih slučajih. Težka odgovornost na obeh koncih."

Tako Jure sodi o tem. Umolknilo smo o tem, ker soditi, če ne več koga natančno in kaj sodiš, je težko.

Zatem smo krenili s pogovori k drugim zadevam. Bara se je oglašila in vprašala: "No, kaj mislite moške o Titovem obisku papeža?"

Jure se je takoj oglašil in Bari odgovoril:

"To je zadeva, ki jo je treba prav razumeti. Za vsakim slabim vremenom prej ali slej posije enkrat sonce. Ne sme se ga odkloniti. Naj posije in blaži rane, ki jih je povzročila človeška preteklost. Tisto je, ko je vsilil južnim Slovanom komunizem, povzročil dosti skelečih ran, ki jih bo težko pozabiti. Ampak druge poti ni, dasi je to zelo težko. Tako se mi zdi, da gleda na vse to sv. oče Pavel VI.

Nick je ob tem Juretovem pojasnilu zmagjeval z glavo, rekel pa ni nič. Jure pa je zopet pripeljal za besedo:

"To so težke zadeve, o katerih preprosti ljudje ne znamo vedno prav soditi. Zato ne, ker nam niso znane vse okoliščine, ki bi nam pojasnjevale, kaj je prav in na mestu pri ocenjevanju takih slučajev."

Nato je pa Jure vprašal Nicka, če mu kdo njegovih v starem kraju še kaj piše?

"Da, da, v tednu po Veliki noči sem dobil odgovor na moje pismo, ki sem ga pisal nečakinja Pepci za god še v februarju. Bli-va blizu Suhorja. Precej novic mi je pisala. Zanimivo omenja med drugim, da ji je nekdo v Metliki pravil, da je bral v listih, kako pri nas v Ameriki kradejo. Baje celo železniške vagoni. Potem je pa potožila, da tudi tam ne manjka takih, ki imajo "dolge prste". Pravi, vi imate težave s črnimi, mi pa s cigani. Pravi, da je nedolgo pred Božičem neko popoldne snežilo in medlo gori proti Gorjancem in okrog njih. Proti večeru so potrkali na vrata en cigan in dve ciganki z malim otrokom. Prosili so, če bi smeli v lopi prenočiti, ker kaže, da ponoči ne bo moč čez Gorjance, kamor so namenjeni. Smilil se je nam otrok in tudi ciganki sta se tresli od padavin, ki so jih premočile. Ker je kazalo, da bi bilo v lopi za drva premrzlo, smo rekli, naj si v hlevu ob koncu hiše v kotu posteljejo z listjem, pa naj tam spijo. Sredi hleva je bila krava, na drugem koncu pod jaslji pa smo imeli tri race in dve kokoši. Postlali so si in legli. Mislili smo si, včasih je treba tudi usmiljenje pokazati.

No, drugo jutro je šel moj mož pogledat v hlev, da bi kravi položil krmo v jaslji. Kaj je našel? Krava je bila v hlevu, ciganev po ne, ne rac ne kokoši. Tem so najbrže ponoči zavili vratove in jo pobrisali z njimi. Kam, kdo ve? Vidite, dragi stric imamo tudi tu na obeh straneh Gorjancev take sitnosti, podobne, kakor se sliši, da tudi v Ameriki niste brez njih."

Tako mu je pisala nečakinja, je nam pravil. Bara, ki je to poslušala, je k temu rekla: "Bogme, ljudje so pa res vsepovsod čudni!"

Nick ji je pritrdil: "Pa še kako!"

— Ura v Barini kuhinji je od-bila pravkar že deset. Z Nickom sva se poslovila, voščila Bari in Juretu lahko noč in obljubila, da bova še prišla naokrog na pogovore.

Vam, čitatelji AD, pa vsem lepe pomladne pozdrave!

Tone s hriba

Korolanov koncert

CLEVELAND, O. — Od mnoge bogatije, ki smo jo prinesli s seboj, nam ni več veliko ostalo. Leta bivanja v tujem svetu se nam čezdalej bolj poznajo in v srečnem nemara vsi, posebno starejši, z neko zagrenjenostjo gledamo nazaj. Bili so lepi časi, časi velike volje in velikih načrtov — morda celo prevetkih. Nihče ni hotel misliti, da ni močnejšega drobilca volje in upov, kakor je čas. Toda zdaj vemo in čutimo.

Prav zovoljo tega je vsak kulturni dogodek med nami še posebno svetel. Zadnjič mladi Lili in njegovi igralci z Maturu, v soboto, 15. maja, pa nastop Korolanovih pevcev v dvorani Slovenskega narodnega doma na St. Clairju.

Marsikaj se je že zapisalo o Korolanu, o njegovi zgodovini in o tistih, ki so ga vodili. Življenje je odvisno od volje, posebno življenje vseh kulturnih organizacij med nami. Gotovo, čas je močnejši, ker prinaša starost, ker prinaša slabljenje telesnih sil, toda volja v nas bi morala biti dovolj močna, da bi iz nas pognala v mlade, ki imajo ves čas še pred seboj.

Velika sreča je, da je pesem predvsem bitje srca, vzgibavanje čustev. Slovenski človek je tudi v daljni preteklosti, ko ni znal ne brati ne pisati, pel. Pel v žalosti, pel v veselju. Ni znal prekipavajočih čustev izraziti v dolgih in mehkih besedah, znal pa jih je spreliti v preproste besede in iskreno melodijo.

Prav v tem je dejstvo, da se pevska društva ohranjajo tudi v tujini, čeprav je človek odtrgan od rodne zemlje. Prej umre o-

der kakor pesem, prej umre be-seda kakor melodija.

Korotan živi že svojih dvajset let. Marsikaj pevec se je že zamenjal, mnogi novi obrazi so prišli, toda eno je ostalo isto in nespremenjeno: čustvo, ki ga slovenska pesem izraža v veselju in žalosti. To je velika do-brina, ker ohranja dušo. Bojim se hipa, ko bomo to zgubili, ko bomo postali tako svetovni, da bo v nas vsak odmev enak, slovenski ali neslovenski.

Velika vrednost pevskih društev je prav v tem, da ohranjajo narodovo dušo. Korotan o-pravlja to veliko delo. Naj bi bila sobota, 15. maja, spet srečanje s slovensko dušo in Bog daj, da bi bilo lepo srečanje.

Karel Mauser

Naznanilo o romanju v Lemont

CLEVELAND, O. — Lansko romanje v Lemont, Ill., je marsikateremu udeležencu ostalo v lepem spominu in se je že takrat odločil: "S to skupino bom tudi prihodnje leto romal v Lemont."

Odobor, ki je lansko leto pripravil to romanje, pripravlja tudi letošnje v istem času. V soboto, 3. julija, se odpeljemo iz Clevelanda. Ker je letos "Dan neodvisnosti" v nedeljo, ga bomo praznovali v ponedeljek, 5. julija, tako da ni zgube delavnega dne. Spored v Lemontu je že objavljen: "Vselovensko romanje" na platnicah "Ave Maria" za mesec maj. Zeleni bi, da naj tudi naša tu rojena mladina pojde z nami, da vidi ta lepi kočček, ki je nam tako ljub, ki so ga Slovenci v Ameriki zgradili.

Letos je izredno leto, ker ob tem romanju proslavimo 45-letnico kronanja poboje Marije Pomagaj v Lemontu. V stari domovini v Zagrebu bo v avgustu 6. mariološki kongres, na katerem bodo teološki znanstveniki, tudi pravoslavni, razpravljali o Marijinem češčenju od 6. do 11. stoletja. Temu bo sledil splošni 13. marijanski kongres, ki bo poleg Hrvatov in Slovencev pove-zal še druge narode, da bo dal mednarodni izraz Marijinega češčenja. Te proslave bodo delno v Zagrebu, delno pa v narodni hrvaški božji poti Marije Bistričke.

V Washingtonu, D.C., bo 14. in 15. avgusta, ob koncu Marijanskega kongresa blagoslovljena v Narodnem svetišču Marijinega Brezmadežnega Spočetja slovenska kapela Marije Pomagaj. Tako nas združujejo letos te proslave. — Da ne bo ovir, se lahko vsak odloči. Če hoče, se z nami udeleži romanja v Lemont, Ill., 3.-4. julija. Ker ima ZOD iz Clevelanda svoje romanje v Lemont v nedeljo po Marijinem Vnebovzetju, pade letos ta nedelja na 15. avgust, imajo članice, radi slovesnosti v Washington, D.C., teden prej, 7.-8. avgusta, da ne bo ovir tistim udeležencem, ki se odločijo, da gredo v Washington, D.C. — O tem se lahko vsak odloči, kdaj bo obiskal Lemont, Ill. To je prvo naznanilo, ki mu bodo sledila poročila v tem listu o nadaljnjem sporedu.

Pripravljalni odbor

Boleče majsko pismo mameri

Ljuba mama!

Resda v tem tednu ni bilo nobenega Tvojega pisanja, vendar sem se ta večer namenil Ti pisati, še preden je preteklo teden dni, ko sem Ti zadnjikrat pisemce poslal.

Ze ob tistem pismu sem imel spominsko misel na prve majske dni pred leti, ki so bili lepi in sončni, ko umrl je moj oče in ko je k počitku večnemu legel. Menda imate tudi letos tamkaj lepe in sončne te prve majske dneve — medtem ko pri nas re-žuje — in zategadelj vem, da napenjaš svoje moči — navkljub vsem težavam — kako očistiti vrt; in kako v zemljo da-

ti novo seme, da bo vzklilo in dalo novega cvetja, novih plov-dov in novega semena, da se vzdrži sklenjeni krogotok življenja.

Ljuba mama, sama veš, da si mi dostikrat v mislih. To Ti povedo moja pisma, pa še takrat, ko za našo narodno srenjo kaj napišem, mi misel uide k Tebi. Čisto naravno je to! Mati mi ni samo spočetnica mojega življenja; mati mi je bila zmeraj še simbol in dejstvo mnogih vezi rodu: v ožjem rodbinskem smislu in pa v tistem širšem, ki mu pravimo narod.

In v življenju se rado in pre-mnogokrat zgodi, da se tudi življenjski tokovi križajo in se spajajo. Kot pri živi reki, ko se ji druga pridruži, močnejši tok šibkejšega vaze pogoltni in na-prej drvita pod imenom močnejšega, tako menda je bilo tudi v naši rodbini. Pa vendar vse za dokaj dolgo življenjsko srečo naše Fenice, je tako moralo biti.

Saj se spomniš tistega Vajinega godovnega dne v jeseni 1927. Meni je živ ostal v spominu. Da sem umetnik-slikar, še danes bi lahko zajel barve in življenje v ljubljanski Kolodvorski ulici od Krakarja do Mikliča, ko me je Feni pospremila do pred kolodvoru. Jaz sem šel iz šole domov, ona pa na dolgo pot k očetu.

Na tej poti je srečala fanta Mateja. Zakaj se je zagledal na ladij vanjo, ne sprašuj se nikar! Zakaj je kmalu potem od-šla in zapustila očeta, živčnega v Clevelandu, nikar se ne sprašuj! Prav tako se je težko vpraševati, zakaj si jo Ti, ljuba ma-ma, pospremila tisti oktobrski dan na začetno pot njenega novega življenja. Spustila si jo iz svojih ljubečih rok kot mlado ptičico, godno za samostojen vzlet in polet. Skazalo se je, da je znala krila uporabljati in vo-diti; in da skoraj 40 let je imela v tem poletu krepko oporo v fantu Mateju, kateremu naspro-ti si jo pripeljala Ti v tisti je-seni, takrat še nevedoča tega.

V zadnjem pismu sem Ti pisal, kot sem Ti popreje v dveh omenjal, kakšna stiska je Mateja doletela. Zadnjo nedeljo sem Ti pisal, da je prejšnji dan, 1. maja, prišel iz bolnice in da se počuti kot tak bolnik kar dobro. Na prvo majsko nedeljo je spet užival svoj dom in vprav vsi njegovi so bili okoli njega.

V ponedeljek, 3. maja, je vstal ob osmih zjutraj. Zajtrkoval je z užitkom, kar mu je Feni pri-pravila. Mary je zajtrkovala ob njem pri mizi. V slast mu je šel ta zajtrk. Počutil se je dobro. Tako je zatrjeval Merici na nje-na mnoga vprašanja. Se skode-lico kave je hotel piti z užitkom in zato jo je srebnil od časa do časa. Enkrat, ko je skode-lico nesel k ustom, je padla prek mize ... Niti šepnil ni ... Nastal je mir v njem ... Njegovo srce je življenjsko dotrajalo ...

V 40-letnem napornem delu se je izživel in izmučilo do smrti ... Laživalo se je v žrtvo-vanju za življenjsko srečo Tvoje Fenice.

Danes smo ga pokopali, na ob-letni dan pokopa, na obletni dan pokopa Tvojega moža in mojega očeta ter očeta naše Fe-ni.

Ljuba mama, težka je ta vesti, ki je ni zakrivali pred Teboj. Tudi to boleš moraš junško prenesti — kot si tisto pred leti in mnoge druge in v marsikate-rokratno olajšanje naj Ti bo zdaj še pomisel, da je Tvoja hčer postala mlajša vdova — kot si bila Ti, ko je moj oče umrl.

Sinoči sem Mateju prinesel v krsto šopek v Tvojem imenu. G. Babnik, ki ga poznaš po ime-nu iz mojega pisanja za srenjo, mi je pomagal, da sem ga napra-vil iz rdečih nageljnov, roženk-kravta in rožmarina. Simbol iz Tvoje hiše in Tvojega srca.

V molitvi najdi mir in uteho — in kmalu Ti bom spet pisal.

Te poljublja

Tvoj sin,

FRANCE BEVK:

V mestu gorijo luči

Ni mu odgovarjala ne s pogledom ne drugače, nalašč se je izmikala vsaki priložnosti, da bi jo nagovoril. Fant ni bil drzen, ni je lovil po ulicah in se ji vsiljeval, le zdaleč se ji je približeval z isto vztrajnostjo kakor prej. To početje se je Kristini zdelo izprva smešno, nato ji je laskalo, slednjič ji je z rahlim nemirom leglo na srce.

Kje pa je bil prej? Nad tem vprašanjem, s katerim je obžalovala nekaj zamujenega, se ni nič ni zdržila. Priznala si je, ne, le v svojih najtanjših mislih si je priznala, da ji je ta fant že po svoji vnanosti ljubši od Primoža. Kazal je uravnoveščenost značaja, vzbujal je zaupanje. Ob njem, se ji je zdelo, bi se počutila mirno in varno. Morda je to samo občutila, a bi bilo v resnici drugače.

Zaradi misli na Lojzeta je za se ostrejšim očesom. Opazila je na njem marsikaj, česar prej ni videla. Toda to ni moglo izpremeniti njenih občutkov do njega. Ne bi ga mogla več zapustiti, četudi je bila nekaj dni zmedena in razdvojena. Navedba zadnje se ji je zdela, da vse skupaj doživljala le v sanjah. Sape, ki so težke, a obenem sladke. Rada bi se bila prebudila iz tega stanja, hkrati se je bala tega prebujenja.

In nazadnje tisto pismo... Bilo je drobno, črke lepe, okrašene, kakor da so naslikane na papir. Primož ji nikoli ni pisal nobene besede. Iz kratkih vrstic je dihala toplota, fant ji je ne prikrito razodel svoja čustva. Vabil jo je na sestanek. Nj pri- de, je končal pismo, ako že ne zaradi njega, zaradi sebe. Povedal ji bo nekaj važnega: preveč jo ima rad in preveč se mu smili, da bi ji mogel zamolčati.

Ce bi ne bilo tistih, zadnjih besed, bi bilo pismo povzročilo Kristini največje muke. Nagon, ki je razumela, da gre tu za Primoža. Zamislila se je nekaj trenutkov, nato se je zasmejala. Toda njen smeh je bil grenek, ni ji prihajal iz srca. Bila je razburjena. Laskalo ji je, da jo snubita kar dva fanta, toda izpod skorje tega občutka in jo vstajalo nekaj temnega in jo plašilo. Izprehodi, besede, objemi, poljubi — na Primoža se je čutila neizbežno navezano. Ta navezanost, skoraj odvisnost, se ji je zdela prej sladka, zdaj je bila združena z grenkostjo.

Odločila se je, raztrgala pismo na drobne koščke in ga vrgla na ogenj.

Ko je naslednjo nedeljo slednjič ostala sama v kuhinji, je bila vsa vznemirjena in srečna. Sedla je k ognjišču, naslonila zrcalce k loncu in si skrbno navalovala lase. Obula si je tanke nogavice, nataknila si je nove čevlje. Obklepa svetlomoder barve se ji je tesno oklepala prsi in bokov. Pogledala je po sebi, od radosti ji je vzdrhtelo srce.

Kaj bi rekla mati, če bi jo takšno srečala na vasi?

Zamežala je. Ni več mislila na dom in na mater, drugačne predstave so šle mimo nje. Porajale so se ji misli, ki so ji odpirale slutnje dotlej neznanih skrivnosti in ji prebujale drget. Zdržila se je in dvignila glavo. Bilo je že pozno, morala je zdoma.

Ze je tekla po stopnicah, ko je nenadoma obstala. Spomnila se je Nine, ki je bila na ležala v svoji sobi in hirala od dne do dne. Vsa zapuščena, blede, z vročimi očmi je ležala na postelji. Ni tožila, bila je vsa vdana v svojo usodo samotnega umiranja.

Pred seboj je videla temne stene sobe, v kateri je dišalo po bolniškem potu, po zdravljenih in

zatohosti. Bolnici, s katero se je bila dodobra sprijateljila, je bila obljubila, da jo bo obiskala vsak dan. Smilila se ji je, vendar si je kdaj pa kdaj le iztežka utrgala nekaj minut, da je stopila k nji. No, starka jo je gledala brez očitavanja, z modrim nasmehom na ustnicah, in poslušala njene izgovore. "Saj vem, mlada si", je nekoč vzdihnila. Zdaj ji ni več ponavljala zgodbe svoje varane mladostne ljubezni. "Da bi bila jaz na tvojem mestu!" je rekla. Teško je umirala.

Zadnji teden je bila Kristina tako zaverovana sama vase, da starke več dni ni obiskala. Tega se je zdajci spomnila, samoočitane ji je kakor vroča kaplja kanilo v srce. Vendar se v tistem trenutku, ko bi bila vsa drhteča rada vsakomur dala nekaj svoje sreče, ni mogla odločiti, da bi se okrenila in stekla v podstrešnico. Zgoraj je prežala smrt. Z ulice so prihajali glasovi življenja.

Nič več ni pomišljala, stopila je na solnce; v tistem trenutku je na starko že na pol pozabila. Postala je sredi ulice in se oddahnila. Malo prej je bila skoraj pozabila, da ima novo obleko, da je vsa svatovska, ne samo po svoji vnanosti. Saj se je kar blestela v dnevni svetlobi. Zemlja, nebo, vse je bilo eno samo lesketanje, ki ji je prehajalo še v kri in v dušo.

Se je pomislila na Lojzeta in na njegovo pismo. Pred očmi ji je pobjisknila postava fanta, ki jo čaka tam zadaj, na cesti, ki vodi na staro pokopališče. Vse to le kakor blisk, ki se iznenada prikaže iz mraka in izgine. Ko je stopila po ulici, je bila že odločena njena pot.

Stresnila je z glavo, kakor da je vrgla s sebe vse, kar jo je razdvajalo. Komaj rahlo se je zavedela, da je stala pravkar na važnem razpotju življenja in da se je odločila naglo, brez globljega pomisleka in boja.

Srečala je Rozalko. Tisti dan bi se ji bila najrajši izognila, toda ko je zavila v drugo ulico, je iznenada stala pred njo. Ni je obiskovala, kdaj pa kdaj sta se srečali, se ustavili, izpregovorili nekaj besed. Odkar je Rozalka rodila, se nista več videli.

Bila je izpremenjena. Nič več dekliskega ni bilo na nji, upadla in blede lica so jo delala resno, nekam utrujeno. Pred seboj je potiskala voziček z dojenčkom in puščala moža za korak za seboj.

Kristini se je začudila na vsa usta.

"Glej," je rekla, "saj bi te skoraj ne bila spoznala."

Dekle se je čutilo polaskano. Zamomljalo je nekaj nerazumljivega in zardelo. Govorili sta vsakdanjosti, ki so v navadi, kadar se srečajo ljudje iz iste vasi. Ali je bila Kristina kaj doma? Ne. Ali ji kaj pišejo od doma? Nič posebnega.

Kristina je bila nestrpna, mudilo se ji je.

"Ciril te čaka," ji je slednjič povedala Rozalka.

Kristina se je tako na vso moč zavzela, da tega ni mogla prikriti. Za hip ji je bilo, kakor da jo je nekoč s pestjo sunil v srce. Ni si mogla tajiti, da je kdaj pa kdaj mislila na tega fanta. Mati ga ji je omenjala v vsakem pismu. Da izprašuje po nji. Saj tega ni hotela verjeti. Verjela je le, da jo hočejo s takimi besedami priklicati nazaj iz mesta.

Temu se je nasmihala. Odkar je imela Primoža, se je nalašč izogibala vsaki misli na Cirila. Do konca ga ni mogla izbrisati iz srca.

"Kje je?" ji je nehote prišlo z jezika.

(Dalje prihodnjic)



KULTURNA KRONIKA

Nova knjiga o Slovencih v Ameriki

John A. Arnez. *Slovenian Community in Bridgeport, Conn.* New York-Washington, Studia Slovenica, 1971. 96 str. (Studia Slovenica, Special series, 2.)

Arnez si je zadal nelahko in ne preveč hvaležno nalogo raziskovanja slovenske preteklosti v Ameriki. Odkriva drobce za drobcem naše zgodovine po naselbinah. Najprej se je lotil Slovencev v New Yorku (knjiga v slovenščini, 1966) in sedaj naselbine v Bridgeportu, Conn., edine slovenske naselbine v državi Nove Anglije. Pripravlja nam še nekaj drugih stvari, ki pa bodo mogle iziti samo, ako se bodo slovenski Amerikanci v večji meri začeli zanimati za svojo zgodovino. Prav iz teh drobcev in iz knjig naših naselbin bo nekoč slovenski zgodovinar lahko napisal končno zgodovino Slovencev v Ameriki, ki bi nam bila tako potrebna.

Zgodovina slovenske naselbine s slovensko cerkvijo v Bridgeportu, Conn., je po svojem značaju naselbina naših prekmurjskih rojakov. Pisatelj je zajel v knjigi zgodovino ustanovitve župnije sv. Križa kakor tudi druge aktivnosti slovenske naselbine in probleme slovenskih naseljencev sploh. V knjigi se razodeva zgodovina župnije od ustanovitve Fathra Goloba preko dr. Farkaša do sedanjega župnika Fathra Hribiška. V knjigi nam vstajajo v sliki naši rojaki iz Prekmurja, predvsem iz naslednjih krajev: Turnišče, Beltinci, Bogojina, Strigova, Cankova, Selnica, Sobota.

Čeprav majhna po številu strani, je knjiga velika pridobitev za slovensko preteklost v Ameriki, potrebuje jo vsak, kogar zanima naš problem slovenstva v Ameriki, problem Prekmurja in usoda naših rojakov v Bridgeportu. Ker je pisana v angleščini, bo predvsem velike važnosti, da bo ostala v hišah naših rojakov v Bridgeportu kot spomin mladim rodovom o tem, kako so se njihovi predniki trdo borili za obstoj in za svoje slovenske ustanove.

Knjiga stane \$3.50 in se prav tako kot druge knjige iz zbirke "Studia Slovenica", naroča po pošti pri Studia Slovenica, P.O. Box 4531, Washington, D.C. 20017 ali pa pri Studia Slovenica, P.O. Box 232, New York, N.Y. 10032.

E. A. Kovačič

Nixon se 'mimogrede' pripravlja na volitve

WASHINGTON, D.C. — Pazljivi opazovalci in obiskovalci Bele hiše so že davno odkrili, da se predsednik Nixon "mimogrede" pripravlja tudi na predsedniške volitve. Dela to na tihem, da ne razgreje običajne ameriške politične radovednosti preko vsake potrebe. Seveda svojih priprav ne more skriti,

Opazili so na primer, da sistematično obnavlja in pogloblja stike s tistimi skupinami volivcev, ki so mu zadnjič pomagali do zmage. V tem pogledu mu ni nobena pot predolga, nobena izguba časa prevelika. Posebno skrb je začel posvečati idejnim tokovom med mladino, ki bo morda l. 1972 igrala še večjo vlogo kot zadnjič. Kjer se pokaže v javnosti, ne zanemarija propagande za svoje politične poteze.

Nixon je začel tudi gledati, da spravi pred Kongres zakonske predloge, ki bi zanimali volivce, Ni sicer vedno gotov, da bodo taki predlogi sprejeti, toda za propagando v l. 1972 bo pa taka taktika plodonosna. Na tihem premika Nixon tudi svoje sodelavce. Kar jih smatra za sposobne delovne moči v agitaciji in organiziranju volivne kampanje, vse postopoma prestavlja na mesta, ki končno vodijo v njegov propagandni stroj.

Nixon ima že v Beli hiši poseben oddelek, ki se peča le s pripravami za volitve. Zaenkrat zbira pridno vse, kar bi se dalo porabiti v propagandi, posebno pa izjave bodočih tekmecev v obeh strankah. Tehnika priprav za volivno kampanjo se ne razlikuje mnogo od znane Kennedyjeve, le da je bila Kennedyjeva propaganda prežeta od čisto drugih idej kot že Nixonova, ima pa seveda isti cilj: pomagati do zmage.

Imejte pripravljeno oporoko

Ljudje neradi mislijo na oporoko (testament), ker je pač njena veljavnost navezana na smrt osebe, ki jo napravi. S tem pa ni rečeno, da mora oseba, ki napravi oporoko, kmalu za tem umreti. Vendar že sama misel na oporoko nagiba ljudi k odlašanja, češ, saj je še čas.

V Ameriki umrje 60% ljudi brez oporoke. Posledice strogih zakonskih predpisov za take slučaje se poznajo takoj ob smrti. Državni zakon natančno določa, kako se naj razdeli med dediče premoženje umrlega. Največkrat čisto drugače, kakor bi umrla oseba želela.

Ako umrla oseba ni zapustila oporoke, država takoj postavi eksekutorja, ki je odgovoren za premoženje umrlega. Le v zelo redkih slučajih gre po tem po volji najbližjih sorodnikov umrle osebe. Zato je pametno, da ima vsak pripravljeno oporoko - za vsak slučaj. Četudi ni veliko premoženja, se z oporoko more natančno določiti in porazdeliti premoženje na označene osebe. Ni nujno, da imajo, take osebe zakonito pravico do podedovanja. Imajo pa pravico zahtevati v oporoki voljeni jim delež.

Prav posebno je važno imeti pripravljeno oporoko za večja premoženja, ker se sicer takoj prištuli cel kup pravnih svetovalec, ki poberejo dober del premoženja za sebe.

Pripravljena in do potankosti izdelana oporoka se more vedno po volji živečega lastnika izpreminjati in dopolnjevati. Vedno je treba paziti, da oporoka v času ne zastari, ker se zgodi, da v oporoki označeni dediči več ne živijo. Spremembe in dopolnila morajo biti v originalu pravilno vnešena.

Poskrbimo torej, da ne bomo med tistimi 60%, ki jih je smrt prehitela v odlašanja.

Najsodobnejša tržnica v Murski Soboti

Soboško stanovanjsko podjetje bo začelo še to pomlad v sodelovanju s soinvestitorji z gradnjo drugega dela tržnice v središču mesta.

Murska Sobota bo imela potem najsodobnejšo tržnico v severovzhodni Sloveniji.

MALI OGLASI

Pozor! Kadar kupujete ali prodajate hišo, lot ali farmo, se obrnite za zanesljivo postrežbo na nas. 60 let v tej okolici.

J. KNIFIC REALTY
820 E. 185 St. 481-9980

Naprodaj pri E. 185 St.
2 hiši na enem lotu, 43x400, sprednja hiša ima 3 spalnice, zadnja 2 spalnice spodaj.

Lot pri Neff Rd.
Blizu jezera, 55x123. Hiše v tej okolici so od 30 do 40 tisoč.

Na E. 74 St.
Dvodružinska, 3 spalnice vsako stanovanje.

LAURICH REALTY
496 E. 200 St. 481-1313 (95)

(x)



Kupujte v mestu v petek

od 10. dop. do 5.45 pop.

V podružnicah do 9.30 zvečer.

Mi dajemo in zamenjavamo

Eagle znamke



"Donald Duck" ali "Noah's Ark" trajno zlikane rjuhe ali posteljna pregrinjala

Z malenkostnimi napakami! Ljubke risanke v živahnih barvah

72x104 za enojno posteljo
Zgornje rjuhe samo
Perfektne po 4.99

42x36 blazinske prevleke,
če perf. 4.98
par 2.98 par

2.99
7.99

Pregrinjala za enojno posteljo
če perfektna 10.99

Poživite vašo otroško sobo s temi živahnimi, ljubko potiskanimi pregrinjali ali rjuhami. Iz poliestra in bombaža, praktičnega materiala, ki ga ni treba nikoli likati!

@Walt Disney produkcije

BUDZETNI DOMAČINSKI ODDELEK, V VSEH 7 TRGOVINAH

TONY KRISTAVNIK PAINTING AND DECORATING

Telephone: 946-8436

Maj je tu... Preglejte vaš dom in ga olepsajte! Pokličite nas, da vam damo brezplačen proračun za barvanje zunaj in znotraj. Smo strokovnjaki!

Lepa prilika

V bližini E. 185 St., je radi starosti naprodaj enodružinska hiša, 6 sob. Ena in pol kare garaža. Zelo lep vrt, sadnih dreves in zelenjave, kakor tudi vsakovrstnih rož. Pohitite. V tej okolici so hiše hitro prodane. Prodaja lastnik. Kličite 481-2247.

—(95)

Pri E. 260 St.

Zelo krasna in velika Colonial hiša, 3 velike spalnice, sprejemna soba z ognjiščem, zgotovljena razvedrilna soba, garaža za 2 kare; dobro zgrajena. Morate ogledati.

Sv. Roberta fara

Pri E. 238 St., nova zidana hiša, 3 spalnice, aluminijaste strani, polna klet. \$26,900.

V Euclidu

Pri Chardon Rd., 3 spalnice, zidana hiša, priključena garaža, zgotovljena razvedrilna soba, kopalnica na prvem, pol kopalnice na drugem.

UPSON REALTY

499 E. 260 St. 731-1070 (97)

Stanovanje oddajo

V najem oddajo 7-sobno stanovanje na 1105 E. 71 St. Kličite po 4. popoldne tel. 881-0361.

(95)

MALI OGLASI

Hišo prodam

10-sobno za dve mali ali eno veliko družino, v fari Marije Vnebovzete. Ima 2 garaži. Kličite zvečer po 5. uri: 481-1114.

(100)

Stanovanje dobi

3-sobno stanovanje s kopalnico in hrano dobi Slovenka ali Hrvatica v zameno za varstvo 4 otrok od 6.30 zj. do 1. pop. Kličite 391-7106 po 5. uri.

—(96)

Hiša naprodaj

V lepi okolici, blizu jezera, je naprodaj prenovljena 5-sobna hiša. Preproge od stene do stene, bakrene cevi. \$8,500. Kličite: 442-7862

—(96)

Naprodaj

Dve hiši na enem lotu na 1063-65 E. 69 St. G.I. ne potrebuje gotovine. Prenovljene; dobra okolica.

Realtor 861-8893 752-3770 (95)

Hiša v najem

6-sobna enodružinska hiša, podkletna, se odda blizu Sv. Kristine v Euclidu zanesljivim ljudem. Za ogled kličite 486-9105 po 5. uri.

—(97)

ALEXANDRE DUMAS:

Grof Monte Cristo

"Jaz sem jedno onih izvanrednih bitij, da, gospod in-meni, da še ni bil nikdar človek v podobnem položaju kakor sem jaz. Kraljestva omejujejo gore, reke, razlika navad ali jezika. Moje kraljestvo je veliko kakor svet, kajti jaz nisem niti Italijan, niti Francoz, niti Indijec, Španec ali Amerikanec; jaz sem kozmopolit. Nobene dežele ne morem imenovati svojo domovino. Nihče ne ve, kje sem rojen, samo Bogu je znano, kje umrjem. Vsem navadam se prilagodim, vse jezike govorim. Smatrate me za Francoza, ali ni res? In to zato, ker govorim tako gladko in čisto francoščino kakor vi. Ali, moj Nubijec, me smatra za Arabca, Bertuccio, moj intendant, za Rimljana, Haydče, moja Grkinja, za Grka. Razumljivo vam je torej, da ne pripadam nobeni deželi, da ne zahtevam varstva od nobene oblasti, da ne pripoznavam nobenega človeka svojim bratom; zato me ne more ustavljati ali ovirati nobena izmed ovir, ki stavijo mogočnim meje in vzbujajo modrim pomisleke. Imam samo dva nasprotnika, da ne rečem zmagovalca, kajti s časom si podvržem tudi ta dva: to sta prostor in čas. Tretji in najstrašnejši je moja umrljivost. Samo ta lahko prekine delo, katero sem pričel, predno dosežem smoter, katerega sem si postavil, vse drugo sem preračunal. Kar imenujejo ljudje slučajne usode, namreč ubožanje, izpremembo in vse druge možnosti,

CHICAGO, ILL.

BUSINESS OPPORTUNITY

VENDING ROUTE FOR SALE
Well establ. busy Northwest area location. Real money maker.
Call Angelo 312-867-6926
(94)

o tem sem razmišljal naprej in ukrenil vse potrebno. Dokler bom živel, ostanem vedno isti; zato vam pravim stvari, katerih niste slišali še nikdar, niti iz kraljevih ust, kajti celo kralji vas lahko ubijajo, in drugi ljudje se vas boje. Kdo izmed naših ljudi naj bi ne prišel enkrat na misel: 'Morda bom imel nekoč s kraljevim prokuratorjem še opraviti.'

"To si mislite lahko vi sami, gospod, kajti izza hipa, ko ste se nastanili na Francoskem, ste podvrženi francoskim postavam."

"Vem, gospod," pravi Monte-Cristo, "ali predno pridem v kako deželo, jo študiram. S sredstvi, ki so mi lastna, spoznam vse ljudi, s katerimi pridem v dotiko, od katerih imam kaj upati ali se česa bati, in poznam jih, ne da bi jih kdaj videl, in to morda natančneje, kakor poznajo oni sami sebe. Zato bi prišel kraljev prokurator, s katerim bi imel opraviti jaz, in naj bi bil to kdorkoli, v večjo zadrego kakor jaz sam."

"To se pravi," odvrne Villefort obotavljaje, "ker je človeška narava nepopolna, da je vsak človek zagrešil napake."

"Napake ali zločine," odvrne Monte-Cristo.

"In da ste med ljudmi, katerih, kakor ste rekli sami, ne priznavate za svoje brate," nadaljuje Villefort z lahko trepetajočim glasom, "da ste med ljudmi jedini vi popolni."

"Ne, ne popoln," odvrne grof, "ampak nezapodljiv, to je vse, toda pustiva to, gospod, če vam pogovor ne uga. Meni se je bati od vaše justice prav tako malo kakor vam od moje dvidnosti."

"Ne, ne, gospod," pravi živahno Villefort, ki ni hotel, da bi se zdelo, da se je udal on; "ne, vaše blesteče, skoro vzvišene besede so me dvignile nad navadno stališče. Midva ne blebeča, ampak razpravljava. Ve-

ste pa, da si bogoslovci na sorbonneskih stolicah in filozofi v svojih učenih bojih povedo marsikaterikrat ostre resnice. Reciva, da razpravljava o socialnem bogoslovju in bogoslovni filozofiji, in dovolite mi, da vam povem v tem oziru sledečo osorno resnico: Brat moj, vi ste ošabni; vi stojite nad drugimi, toda nad vami stoji Bog."

"Nad vsemi, gospod," odvrne Monte-Cristo s tako globokim povdankom, da Villeforta nehoti obide strah. "Moja ošabnost je naperjena proti ljudem in vedno pripravljena, da se stegne nalik kači po onih, ki se dvigajo z glavo nad njo, ne da bi jo poptali z nogami. Toda to ošabnost uklanjam pred Bogom, ki me je iz nič napravil takega, kakor sem zdaj."

"Potem vas občudujem, gospod grof," pravi Villefort, nazivaje tekom tega celega nenavadnega pogovora tujca, ki ga je nagovarjal do zdaj samo z besedo: 'Gospod,' zdaj prvič s tem aristokratskim nazivom. "Da, pravim vam celo, če ste res močni, močnejši od drugih, res nedotakljivi ali nezapodljivi, kar je, kakor ste rekli čisto prav isto, v tem slučaju ste lahko ošabni; to je posledica gospodstva. Toda ali imate kak smoter, katerega želite doseči?"

"Imam ga, gospod."

"In kakšnega?"

"Tudi mene je peljal, kakor pač vsakega človeka enkrat v njegovem življenju, satan na najvišjo goro na zemlji, pokazal mi veličastnost celega sveta ter mi rekel kakor Kristus: 'Ozri se naokoli, človeško dete; kaj hočeš, da ti dam, če me moliš?' Dolgo sem premišljal, kajti že mnogo časa je vladala v mojem srcu častilakomnost; nato sem mu odgovoril: 'Čuj, vedno sem slišal govoriti o božji Previdnosti in vendar nisem videl še ničesar, kar bi ji bilo podobno, vsled česar mislim, da je to le izrodek domišljije. Jaz hočem biti Previdnost, kajti najlepše, največje in najvzvišenejše, kar si morem misliti, je moč, plačevati in kaznovati.' Toda satan je pobesil svojo glavo in vzdihnil. 'Motiš se,' je rekel, 'Previdnost obstoji resnično, samo ne vidiš je ne, ker je hčerka Gospodova, nevidna kakor njen oče. Videl nisi ničesar, kar bi ji bilo podobno, ker deluje po tajnih načelih in hodi po skrivnih potih; vse, kar morem storiti, je

to, da te napravim za orodje te Previdnosti.' Sklenila sva pogodbo, ki me stane morda mojo dušo; toda kaj škoduje to! Če bi bilo v moji moči, da to pogodbo uničim, bi tega ne storil."

Villefort pogleda Monte-Crista z največjim začudenjem.

"Gospod grof," pravi, "ali imate sorodnike?"

"Ne, gospod, sam sem na svetu."

"Tem slabeje!"

"Zakaj?" vpraša Monte-Cristo.

"Ker bi potem lahko videli igro življenja, ki bi bila zmožna, ukloniti vašo ošabnost. Pravite, da se bojite samo smrti?"

"Ne pravim, da se je bojim, ampak, da me samo ona lahko ovira."

"In starost?"

"Svojo nalogo izvršim, predno se postaram."

"In če izgubite razum?"

"Izgubil ga nisem, dasi sem imel dovolj vzroka k temu, in znan vam je stavek: non bis in idem; to je kriminalističen stavek in torej spada v vašo stroko."

"Gospod," odvrne Villefort, "bati se je še drugih stvari nego smrti, starosti in blaznosti, kakor na primer mrtvouda, te strele, ki vas zadene, ne da bi vas usmrtila, a po kateri je vendar vse končano; vedno še živite in zajedno ne živite; vi, ki ste bili angelju blizu kakor Ariel, ste samo še mrtva masa, ki je podobna živali kakor Kali-

ban; to se imenuje, kakor sem vam pravkar povedal, čisto priprosto mrtvoud. Če se vam poljubi, nadaljevati o priliki najin pogov pri meni, če se vam zljubi, gospod grof, poiskati nasprotnika, ki vas razume in hrepeni po tem, da pobije vašo načela, pridite k meni in videli bode te moje očeta, gospoda Noirtierja de Villefort, jednega najstrastnejših jakobincev francoske revolucije, ki je združeval najsičajnejšo drznost z najmočnejšo organizacijo, moža, ki ni videl kakor vi vseh kraljestev sveta, ampak pomagal porušiti jedno izmed najmogočnejših; moža končno, ki je menil, da je, ne kakor vi orodje Boga, ampak orodje najvišjega bitja, ne Previdnosti, ampak usode.

(Dalje prihodnjič)

ZA SMEH IN DOBRO VOLJO

"Veš kaj, ata, sedaj ko je prišla teta Tekla na obisk, me pa ni treba peljati gledat opice."

"Mihec, kako da daješ psu sladoled, ko je pa tako drag?"

"Saj mu ga dam, da ga samo nekajkrat polize."

"Zakaj ste dali narediti zibelko tako visoko?"

"Da se ja gotovo sliši v kuhinji, če pade otrok na tla."

Kaj, vi še vedno beračite? Slišal sem, da ste namreč na loterili zadeli milijon!...

Da, res je. Toda recite mi, ali naj zaradi tega lenarim?



POZORNOSTI ZELI — Mož je dvignil roko, da bi vzbudil pozornost, pa ga je F. Kostek v Baltimorju ujel na film in poslal posnetek na razstavo, kjer je bil nagrajen.

The Holy Family Society
ONE FAIRLANE DRIVE JOLIET, IL. 60434
the USA

Since 1914...

... the Holy Family Society of the U.S.A. has been dedicated to the service of the Catholic home, family and community. For half-a-century your Society has offered the finest in insurance protection at low, non-profit rates to Catholics only

LIFE INSURANCE • HEALTH
AND ACCIDENT INSURANCE

Historical Facts

The Holy Family Society is a Society of Catholics mutually united in fraternal dedication to the Holy Family of Jesus, Mary and Joseph.

Society's Catholic Action Programs are:

1. Scholarships for the education of young men aspiring to the priesthood.
2. Scholarships for young women aspiring to become nuns.
3. Additional scholarships for needy boys and girls.
4. Participating in the program of Papal Volunteers of Latin America.
5. Bowling, basketball and little league baseball.
6. Social activities.
7. Participating in the Catholic Communications Foundation.

Družba sv. Družine

Officers

President	Joseph J. Konrad
First Vice-President	Ronald Zefran
Second Vice-President	Anna Jerisha
Secretary	Robert M. Kochevar
Treasurer	Anton J. Smrekar
Recording Secretary	Joseph L. Drasler
First Trustee	Joseph Sinkovec
Second Trustee	Matthew Kochevar
Third Trustee	Anthony Tomazin
First Judicial	Mary Riola
Second Judicial	John Kovas
Third Judicial	Frances Yucevicius
Social Director	Nancy Owen
Spiritual Director	Rev. Aloysius Madic, O.F.M.
Medical Advisor	Joseph A. Zalar, M.D.



SVETOVNA PRVAKINJA — Lin Hui-shing je na svetovnih tekmah v namiznem tenisu pretekli mesec osvojila svetovno prvenstvo za posameznice. Na sliki jo vidimo pri teh tekmah, ko igra za zmago v Nagoji na Japonskem.



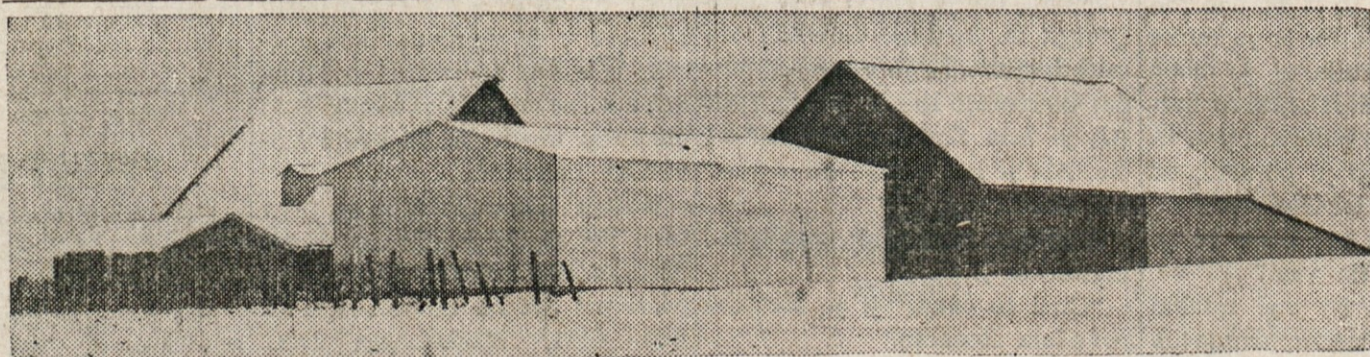
Thousands of children afflicted with Muscular Dystrophy must wear braces. Muscular Dystrophy destroys healthy muscle and replaces it with useless fat. After some time the child's muscles become so wasted that even braces will no longer support him. Later, he won't have the strength to sit in a wheelchair. Eventually, he won't be able to feed himself or even turn over in bed. His weakness leaves him so vulnerable to colds, pneumonia, or other complications he rarely survives maturity.

Scientists are beginning to penetrate the mystery of this tragic disease. Today there is some hope for the children who must wear these braces every day. That hope lies in MDAA's massive research program.

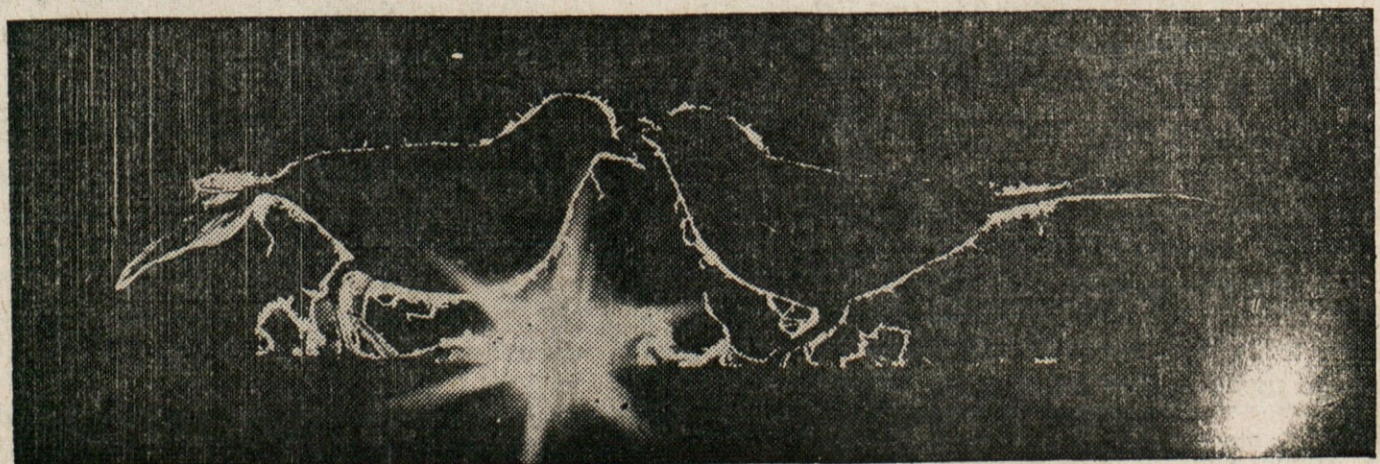
Only your contributions keep it going. Give generously.

Fight Muscular Dystrophy. Help them grow up.

Muscular Dystrophy Associations of America, 1790 Broadway, New York, N.Y. 10019



GEOMETRIČNA SLIKA — Med nagrajenimi fotografijami Kodakove mednarodne razstave je bila tudi tale R. L. Stevensa iz St. Louisa. Predstavlja posnetek neke farme.



NOČNI PRIZOR — Umetna ptica v ospredju sta osvetljena z lučjo projektorja v ozadju.